

Diaconaal jaarverslag 2023

1. Vooraf

De Protestantse Gemeente Nieuwerkerk a/d IJssel heeft in haar missie onder meer aangegeven een diaconale gemeente te willen zijn. Het College van Diakenen vervult daarbij graag een stimulerende en ondersteunende rol en geeft met dit jaarverslag een beeld van de activiteiten en resultaten in 2023. Graag spreken we daarbij dank uit aan de gemeenteleden die ook in 2023 weer ruimhartig dit werk ondersteunden door persoonlijke inzet, door financiële bijdragen of concrete gaven voor de voedsel- of kledingbanken en ZWO.

Op 24 februari 2022 viel Rusland de Oekraïne binnen. Een oorlog die nog steeds voortduurt en tot enorme spanningen in de wereldorde leidt. In Europa had dit grote gevolgen in verband met de vluchtelingenstroom en een ontwrichte energiebalans. Er kwam in Nieuwerkerk een opvang voor ruim 130 Oekraïense vluchtelingen. De diaconie en kerkelijke vrijwilligers uit alle geledingen droegen er in samenwerking met de Gemeente Zuidplas en de Stichting ZO! aan bij, dat deze opvang voor de vluchtelingen zo goed mogelijk verliep. Zowel bij de inrichting van het gebouw, de ontvangst en in 2023 de continuering en begeleiding. In 2023 was de diaconie menig vormend betrokken bij de verplaatsing van de opvang, die helaas nog steeds niet gerealiseerd is vanwege gemaakt bezwaar tegen opvang op de beoogde nieuwe locatie.

In 2023 verlengden vijf aftredende diakenen hun termijn met 1 of 2 jaar. Twee diakenen verlieten de diaconie en zij werden opgevolgd door twee nieuwe diakenen. Het totaal aantal bleef daarom 11 diakenen. De diaconie is erg blij met de nieuwe leden en hoopt dat gemeenteleden zich geroepen voelen in het ambt van diaken om mee te werken aan de ondersteuning van onze naasten in nood, zowel dichtbij als veraf en daarom de vacatures te vervullen. De penningmeester (vast) en voorzitter (ad-hoc) hebben zitting in het moderamen. Alle diakenen maken formeel deel uit van de Kerkenraad.

Onze predikant Ds. Laura Nagelkerke - Van Wieringen nam een enkele keer deel aan de diaconievergadering in verband met de pastorale samenwerking of de voorbereiding van (avondmaal)diensten.

Een aantal diakenen nam deel aan de binnen de Kerkenraad georganiseerde bezinningsdagen. In augustus werd traditioneel een bindingsbijeenkomst gehouden, ditmaal op het erf van een lid van de werkgroep ZWO.

2. Diaconaat in de liturgie

Inzameling van gaven

Het diaconaat in de liturgie is direct zichtbaar in de inzameling van de gaven, de viering van het avondmaal en tijdens een aantal ZWO-diensten. De diaconale inzamelingen kunnen worden onderscheiden in landelijke afdracht collectes voor Kerk in Actie, inzamelingen voor eigen algemene middelen, doelcollectes (waaronder de Avondmaalscollectes) en ZWO-bestemmingen.

De algemene middelen van onze eigen diaconie zijn nodig ter bekostiging van activiteiten zoals de zomer- en kersttegoedbonnen, de kerstviering voor ouderen en de zogenaamde 'stille hulp'.

De eigen doel- en avondmaal collectes in 2023 zijn onder punt 6 nader gespecificeerd.

De coronatijd is er mede de oorzaak van geweest dat de rondgang in de dienst met de collectezakken is beëindigd en er nu al geruime tijd bij de uitgangen wordt gecollecteerd.

Via een QR-code (Quick Response-code) op de wekelijkse zondagsbrief, op de kerkelijke website en op stickers in de kerk is er de mogelijkheid tot digitaal collecteren. Ook kan men rechtstreeks doneren via een speciale portal, middels een iDEAL bankoverboeking. We zien een toenemend gebruik van de diverse digitale betaalmogelijkheden.

Diensten

Er vonden in 2023 vijf avondmaal diensten plaats, waarvan één op witte donderdag. Besloten werd om vanwege de hygiëne het drinken uit één grote beker na de coronacrisis niet te laten terugkeren in deze diensten. Het avondmaal vond weer lopend plaats in een rondgang langs de avondmaalstafel voor de kansel. Voor gebruik van wijn en druivensap werden kleine plastic wegwerp bekertjes gebruikt. Deze wijze van viering zal blijvend worden geëvalueerd en zo nodig worden aangepast in overleg met de eigen predikant en de Taakgroep Eredienst.

De simultane viering van het avondmaal in De Meander en Dianthus is vanwege gebrek aan belangstelling beëindigd. De mogelijkheid voor een parallelle viering thuis is overwogen en een reële optie, maar vanwege de belasting voor de diakenen wordt hiermee terughoudend omgegaan. Wel bleef er de mogelijkheid om per auto te worden opgehaald om de diensten in de kerk bij te wonen. Ondanks publiciteit op de zondagsbrief wordt hiervan zeer beperkt gebruik gemaakt.

Het Werelddiaconaat werd zoals gebruikelijk in twee gelabelde diensten onder de aandacht van de gemeente gebracht en de ZWO-commissie participeerde tijdens de 40-dagentijd in de liturgie voor de ondersteuning van een agrarisch project op het eiland Java in Indonesië.

Kaarten ter bemoediging

De diaconie verzorgde ook dit jaar weer tijdens de kerkdiensten kaarten ter bemoediging en als blijk van medeleven bij ziekte en verdriet. Via deze kaarten kan de gemeente de zorg voor elkaar tot uitdrukking brengen en worden de voorbeden in de eredienst concreet zichtbaar. Nieuw is dat er een speciale kaart is als medeleven voor de familie van overleden gemeenteleden.

3. Gemeentediaconaat

Vrijdagmorgeninloop

Iedere vrijdagmorgen was er ook in 2023 tussen 10:00 en 11:30 uur weer een laagdrempelige 'Open Kerk', toegankelijk voor iedereen. Onder het genot van een kopje koffie of thee is er gelegenheid om een praatje te maken met andere bezoekers. Naast een kern van vaste bezoekers waren er ook ambulante bezoekers. De doelstelling is oog hebben voor elkaar. Er was door de open structuur van het kerkgebouw ook vaak contact met andere werkgroepen binnen de kerk en regelmatig maakten bezoekers gebruik van de gelegenheid om de boekenkamer te bezoeken. Ook is de kerkzaal geopend voor contact met een ouderling of pastoraal medewerker. In de kerkzaal kan men bij het liturgisch centrum de stilte zoeken of een kaarsje aansteken. Er werden religieuze 'kletsdozen' aangeschaft met indringende vragen over religie en levensvervulling.

Ouderen

Vanuit de diaconie werd extra aandacht besteed aan het bezoekwerk onder ouderen. Hiervoor zijn vier diakenen betrokken bij de pastorale wijkteams. De jaarlijkse kerstviering in samenwerking met de RK Parochie St. Joseph voor ouderen kon weer doorgang vinden en was volgeboekt. Met Pasen ontvingen de ouderen in onze gemeente een paasattentie. Rond de kerstdagen werd een zelf ontworpen kerstwens bezorgd.

Gemeentelunches

Op initiatief van een voormalig- en een zittende diaken werden in 2023 weer een aantal lunches georganiseerd (waaronder de inmiddels klassieke snertlunch). Hier namen steeds circa 70 gemeenteleden aan deel. De lunches leveren een mooie gelegenheid om elkaar informeel te ontmoeten en zo de samenhang in de gemeente te bevorderen.

Armoedevraagstuk

Omdat de inzet voor 'stille hulp' in onze eigen gemeente beperkt is, hebben we enkele jaren geleden besloten om onze steun te richten op bestaande initiatieven, zoals de Stichting Zuidplas Helpt en de lokale en Rotterdamse voedsel- en kledingbanken. Zie hiervoor paragraaf 4.

Kledingbanken

In de week van de bidstond voor gewas en arbeid in maart 2023 hield de diaconie weer een kledinginzameling voor de Rotterdamse Kledingbank. Mede door publicatie in kerkelijke bladen en de lokale krant kwam er een grote hoeveelheid kleding binnen die aan deze kledingbank werd gedoneerd.

Financiële ondersteuning

In december werden aan diverse personen binnen en buiten de kerkelijke gemeente in totaal 26 tegoedbonnen voor boodschappen uitgereikt, te besteden bij een lokale supermarkt. De tegoedbonnen variëren in waarden van €25 en €50 en zijn bedoeld als kleine financiële ondersteuning in de dure decembermaand.

Voor alle circa 67 voedselpakketten die wekelijks in de kernen Nieuwerkerk a/d IJssel en Zevenhuizen door de Voedselbank worden verzorgd zijn in de week voor Kerst door de Diaconie als een klein extraatje VVV-bonnen beschikbaar gesteld.

Door de diaconieën van een aantal kerken uit de Zuidplas werd een RCN vakantieweek voor een gezin met een gehandicapte zoon uit Zevenhuizen gezamenlijk bekostigd.

4. Lokaal diaconaat

Vluchtelingenwerk

De diaken voor het vluchtelingenwerk heeft regelmatig contact met een Eritrees gezin dat in het afgelopen jaar werd ondersteund met veelal praktische hulp. Door onbekende oorzaak bleek dat één van de kinderen geen formele verblijfsstatus meer had. De diaconie heeft zowel financieel als organisatorisch er aan bijgedragen, zodat alsnog een geldige status aan haar werd verleend.

Op initiatief van de diaconie werd in april voor een groep van circa 30 Oekraïense kinderen en begeleiders uit de lokale vluchtelingenopvang een spelletjesmiddag georganiseerd. Aansluitend kon van pannenkoeken worden genoten. Deze geslaagde middag werd mede mogelijk gemaakt door vele vrijwilligers uit onze gemeente.

Stichting ZO! en Gemeente Zuidplas

De diaconie is regelmatig in contact met de gemeentelijke Stichting ZO! (Zuidplas Ondersteunt), onder meer waar het gaat over armoedebestrijding en Budgetmaatje. In 2023 waren er diverse onderlinge contacten, onder meer in verband met de kleding- en voedselinzamelingen. De Stichting ZO! levert kennis, informatie en sprekers tijdens gezamenlijke vergaderingen en de kerken delen informatie over hun acties en wensen.

Begin 2024 is de spreidingswet ook in de Eerste Kamer aangenomen. De gemeente Zuidplas heeft vooruitlopend hierop al in de loop van 2023 in Nieuwerkerk a/d IJssel een locatie voorgesteld voor de opvang van ongeveer 300 statushouders. De realisatie van deze Regionale Opvang Locatie (ROL) is onderhevig aan een intensieve politieke discussie. De diaken voor het vluchtelingenwerk volgt de ontwikkelingen daarover in samenwerking met de voorzitter van de Kerkenraad. Onze predikant werd in overleg met de diaconie geïnterviewd door een landelijk dagblad, met name om een eigen geluid te laten horen na veel negatieve reacties op het voorstel.

Voedselbanken

In verband met een kritischer houding van de NVWA (Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit) m.b.t. o.a. houdbaarheidscriteria werd het moeilijker om voedsel aan te bieden. Wel blijft er meer behoefte aan non-food artikelen. In de week van de dankdag voor gewas en arbeid werd op 3 en 4 november 2023 een actie gehouden voor de Voedselbank. De opbrengst hiervan was weer zeer verheugend. Het voedsel werd gedoneerd aan de inmiddels opgerichte lokale Voedselbank Zuidplas. De jarenlange verbinding met de Voedselbank Rotterdam komt eind 2024 tot een einde. Rotterdam stopt met de distributie van lokale uitgiftepunten en gaat over naar het winkelconcept waar in de Gemeente Zuidplas vooralsnog het liefst met pakketten wordt gewerkt. Het is de bedoeling dat de Voedselbank Zuidplas in het 4^e kwartaal van 2024 operationeel wordt.

Diaconaal Platform Zuidplas / Opvang Oekraïners

Op verzoek van onze diaconie ligt het initiatief tot organisatie en vergaderingen van het platform bij voornoemde Stichting ZO! met name vanwege de dreiging dat er bij bestuurswisselingen binnen de diaconieën geen continuïteit is. In 2023 werd er in maart fysiek vergaderd, bijgewoond door de mainstream kerken in de Gemeente Zuidplas.

Energiearmoede

De diaconieën van de gezamenlijke kerken in de Gemeente Zuidplas en de Stichting Zuidplas Helpt hielden in 2022 een gezamenlijke financiële inzameling om armoede ontstaan door de hoge energieprijzen te compenseren. Men kon de energietoeslag van tweemaal € 190,- doneren. Onze gemeente bracht ongeveer € 7000,- bijeen, waarvan circa de helft werd besteed aan armoede binnen onze gemeente. In totaal werd er door de kerken en de Stichting Zuidplas Helpt ongeveer € 20.000,- bijeengebracht. Dit was ter vrije besteding naar het oordeel van de betrokken inzamelaars. Er werd per inzamelende organisatie een bedrag in reserve gehouden om de eventuele nood gedurende 2023 te kunnen ledigen. De coördinatie van de verdeling lag bij de Stichting Zuidplas Helpt.

Kerstmiddag 2^e kerstdag

Sinds 2016 werd op 2^e Kerstdag voor iedere bewoner een samenzijn georganiseerd in een kerk in Nieuwerkerk aan den IJssel. De bedoeling is om warmte, gezelligheid en zingeving aan te reiken aan een ieder, kerkelijk betrokken of niet, die daar behoefte aan heeft. Leden van onze kerk en diaconie waren aanwezig en/of betrokken gedurende deze middag. Er is een min of meer vaste groep van vrijwilligers uit verschillende kerken betrokken bij dit mooie en zinvolle werk, waarin alle kerken vertegenwoordigd zijn alsmede de ouderenbond PCOB. Deze middag vond in 2022 plaats in de Nieuwe Kerk onder meer met een lunch. Deze middag op 2^e kerstdag werd ondanks veel publiciteit helaas slecht bezocht. Naar aanleiding hiervan is besloten deze traditie in 2023 niet voort te zetten.

5. Landelijk en wereldwijd

Landelijke Diaconale Dag

De Landelijke Diaconale Dag op 25 november 2023 in Gouda werd door bijna alle diakenen bezocht en was zeer inspirerend. Er werd deelgenomen aan verschillende workshops waaraan in onze gemeente nader aandacht zal worden besteed. De diakenen ontvingen een aantal gevouwen dozen, met een opschrift van voedselwaren, waarmee de doos gevuld kon worden om uit te reiken. Deze actie is doorgeschoven naar januari 2024. In februari 2023 konden wij 25 dozen overdragen aan de lokale Voedselbank.

ZWO

Voor het taakgebied van zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking is onder verantwoordelijkheid van de diaconie een afzonderlijke commissie actief die zorg draagt voor de fondswerving, de selectie van projecten en de bevordering van de betrokkenheid van de gemeente bij de ZWO-projecten, onder meer tijdens de zondagen van het werelddiaconaat. De verbinding tussen het college van diakenen en de commissie wordt verzorgd door de ZWO-diaken. In 2023 kwam de landelijke coördinator persoonlijk in de ZWO-vergadering en gaf hij uitleg over de 10 zogenaamde projectdoelen waarvoor informatiepakketten zijn. Gedurende de 40-dagentijd vroeg de ZWO-commissie aandacht voor het project in Java. In de diensten werd er door de ZWO zowel vanaf de kerk als met multimedia aandacht aan het doel besteed. Uitgangspunt bij de inkomsten voor ZWO is dat deze rechtstreeks worden doorgegeven aan Kerk in Actie onder aftrek van een klein bedrag voor kantoor- en bankkosten. Voor het Java project werd in 2023 € 12.300,- bijeengebracht en rekening houdend met het voorgaande afgedragen aan Kerk in Actie. In 2024 zal de het projectdoel Moldavië zijn.

6. Financiën

In de geïntegreerde jaarrekening van de diaconie en ZWO-commissie wordt financiële verantwoording afgelegd aan de gemeente. In vergelijking met 2022 kwamen de totale diaconale vrij te besteden inkomsten in 2023 ruim € 400 lager uit.

Gezien de omvang van het eigen vermogen per eind 2022 van ruim €10.000 vond het College van Diakenen het verantwoord om in 2023 meer te besteden, o.a. met het doen van hierna genoemde giften, dan er als inkomsten zijn binnengekomen hetgeen tot een negatief resultaat van €1.420 heeft geleid.

• Stichting Mision Timoteo	€ 500
• Hospice IJsselhuis	€ 500
• Stichting Jarige Job	€ 250
• Diaconaal Centrum Pauluskerk	€ 500
• Wijkpastoraat Rotterdam West	€ 350
• Stichting Vergeten Kind	€ 250
• Stichting Leergeld Hollandsche IJssel	€ 350
• Stichting Camino	€ 500

Het totaal van bovenstaande giften ad € 3.200 is voor € 1.780 ten laste gebracht van het gecombineerde positieve exploitatieresultaat van ZWO/Diaconie over 2023. Op het eigen vermogen is € 1.420 in mindering gebracht.

De afdracht van de giften heeft in 2024 plaatsgevonden.

Bij het opmaken van de jaarrekening over 2024 zal worden bezien in hoeverre nog verder een beroep op het eigen vermogen zal worden gedaan.

De per ultimo 2022 onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen in verband met nog te bestemmen energie- en voedselbankbijdragen zijn inclusief de mutaties in 2023 als incidentele baten

verantwoord. Ten laste van het resultaat 2023 is een bestemmingsfonds van € 10.000 ten behoeve van de inmiddels opgerichte lokale Voedselbank Zuidplas gevormd.

Naast de bestemmingen voor de landelijke afdracht collectes, in totaal € 4.154, ondersteunde de diaconie in 2023 ook de volgende doelen via eigen doelcollectes, avondmaalcollectes of giften:

• Noodhulp Kenia, Ethiopië	€ 505
• Kinderen in de Knel Bangladesh	€ 143
• Stichting Victory Foundation	€ 725
• Syrië, hulp lokale kerken	€ 456

Telcommissie

De telcommissie bestaat uit 4 leden onder leiding van een diaken.

In toenemende mate neemt het elektronisch geldverkeer toe en neemt de fysieke geldstroom af. De banken gaan steeds meer kosten in rekening brengen om geld te storten en bankbiljetten en muntgeld kunnen niet op één private locatie worden gestort. Door het aantal stortingen te beperken konden de stortingskosten zo laag mogelijk worden gehouden. De collecteopbrengsten worden periodiek in Over en Weer gepubliceerd.

College van Diakenen, mei 2024.